

Mladič je vrgel hlod raz pleča in vprašal neznanca :
 «Kdo si ti, ki si me vodil tako lepo?»
 «Jaz sem delo!» je rekel tujec in izginil.

Svetišče.

Razdrto zrem svetišče
 sred tihega polja,
 svetnike v prah teptane,
 ki so krasili ga.

S trepetom zrem svetišče
 razdrto, prazno to —,
 oh, srce v tihih prsih
 svetišče je temno. —

A plamen, ki pred sveto
 podobo dan in noč
 plamtel je — v divji vihri
 ugasnil je nekoč.

Njegovi zlati vzori
 v prah zgrudili so se —
 prevara bridka strla,
 uničila jih je.

V svetl pa žar ljubezni,
 ki v njem je plapolal,
 se divji piš usode
 je siloma zognal. —

Kristina.

Reformovana obleka.

 ozdeva se mi, da misel na reformo ženske obleke se ne dobi v nas rodovitnih tal. Preveč so se privadile slovenske oči francozkim spačenim pojmom estetike na ženskem telesu. Vso eleganco vidimo le v strogem posnemanji krojev, koje si je izmislila kaka francozka krojaška glava. In vendar so često skrajno neokusni, nelepi. Vendar jih pa občuduje ves ženski svet, ker dohajajo iz Pariza in ker so moderni.

Samo prosim, da se nekoliko pomisli kake gorostasnosti smo občudovali vže kot lepe. Kaki nestvori so bile krinoline okoli 50-ega leta. A vendar jih je posnemat ves omikani ženski svet z veliko vnemo. In to isto ženstvo je čez 2-desetletji nosilo tesne princesne obleke s tako ozkimi krili, da so ženske v njih komaj stopale. Spominjam se še izza svoje otroške dobe, kak zopern, da ne rečem oduren, je bil

pogled na korakajočo damo, ko so se pri vsakem koraku, — ako se sme tako imenovati nerodno stopicanje, črtale noge po celem krilu. Moralo je biti že dovolj grdo, da je napravilo celó na otroka tak neizbrisljiv utis!

Pozneje so drapirali in omotali krilo z raznimi cunjami kakor kako portiéro. In vse to je bilo lepo, krasno, nepopisno, nebeško!

Kako lepi so bili tudi ozki rokavi, ki so se rame oklepali kakor vlti, in vendar smo smatrale za lepe tudi one široke nestvore, v kojih je bilo blaga skoro za eno obleko. Tesne, gladke angleške taille so bile nekedaj chic, prav tako kakor pozneje ohlapne bluze. Vse, vse se nam je dopadlo, karkoli nam je diktirala moda, samo priprosta, pohlevna, vedno jednaka in vedno lepa narodna noša se ne more prikupiti našemu ženskemu svetu.

Vprašam pa, kaj bi neki storile te nasprotnice narodne noše, če bi prihajala baš ta oblika iz Pariza? Da, da, to bi bilo seveda čisto kaj drugega. Deux font le mème, ce n'est pas le mème. Potem seveda bi se vsa kranjska srca kar mahoma ogrela za to novo nošo, prihajajočo po ovinkih v našo belo stolico. Potem bi nosile naše dražestne gospice s ponosom in chic-om domači modric nad domačim ošpeteljnom in domača krilca. Oj, to bi bila elegantna, krasna obleka, diktirana iz francozke metropole od imenitnega Wortha et consorti.

Pa le tolažite se, cenjene moje čitateljice, saj to se nikdar ne zgodi. Za nekaj desetletij vam je še zagotovljena vsakovrstna nemogoča noša. Kralj Worth še ne misli vrniti se k naravnim, ženskemu telesu prikladajočim se krojem. Njegova bujna fantazija še išče efektov na bolj rafiniran način. Ne obleka naj se prilagodi životu, ampak život akomodiraj se gorostasnim njegovim oblekam. Ta princip bode veljal še dolgo časa v nepopisno radost malo mislečega ženstva.

In vendar mora vsak razumen človek spoznati, da je reforma pri ženski obleki neobhodno potrebna.

Kako dolgo propovedujejo uže zdravniki zoper škodljivi steznik, seveda brezuspešno, ker ga pri sedanji noši ne moremo pogrešati. Brezuspešni so bili vsi ukazi, patenti in oklici, ki so se izdali v teku stoletij in brezuspešna ostane vsa agitacija, dokler se krojenje oblek do cela ne izpremeni. Toda dokler se bodo držale nespametne ženske trdovratno bedastih ukazov neprimerne mode, tako dolgo ne smemo misliti na temeljito reformo.

Čudno in nerazumljivo pa je in ostane, kako si more sicer pametna ženska kvariti siloma zdravje, samo da zadostuje kapricam nepremišljene mode.

Kaj niso lepe, krasne orijentalke v svojih ohlapnih, nagubanih oblačilih, ki pač niso delani »en taille«; ali ne ugajajo Evropejcem tudi Japonke v svojih gladkih, priprostih, oblike zakrivajočih oblekah; — pa bi bila edino le moderna ženska samo tedaj lepa, če se stisne v trd, okoren steznik, ki ji ne da še dihati?

Omenila sem uže enkrat žensko društvo v Berlinu, ki namerava doseči popolno reformo v ženski obleki. Glavno pozornost obračajo tam na spodnjo obleko, dočim skušajo obdržati za zgornjo obleko oblike, ki jih predpisuje današnja moda, v kolikor je to pač mogoče.

No, pa me, zakaj bi se me ne naslanjale na tako lepe obleke narodne naše noše?

Cenjene čitateljice me pač ne umejo prav, meneč, da propagiram za popolno posnemanje narodne obleke. Bog ne daj! Saj ti kroji nikakor niso taki, da bi jih smeli postaviti v izgled kot ideal vsega krojenja.

Pa vsaj v obče damo svoji obleki lahko značaj slovenske, ali če rajši hočete, slovanske narodne noše. V kroju seveda treba veliko premeniti.

Saj današnja noša zopet zahteva gladke taille, kojih vendar ne moremo nositi brez steznika. Obleka bi se preveč podala po životu, natezala se in vgubančila, kar vendar ni lepo. Glavni pogoj so tedaj ohlapne, nagubane bluze ali iz goste tkanine izgotovljeni in z močnim platnom podstavljeni modrici, kakor jih nosijo n. pr. Hrvatice. Tak modric se ne poda tako po životu ter si ohranja lepo, gladko obliko, vendar pa nikakor ne ovira in ne tišči, če ni naravnost pretesen.

Za okraske obleke naj nam bi rabili toli lepi slovanski motivi, ki nikakor ne ovirajo, da ne bi izgledala naša obleka fina, elegantna in okusna. Še prav nasprotno. Nad krajšimi krili se nam pa ni treba spodtikati; saj nosijo Parižanke celo — pantalone, pa ne samo na kolesu, temveč tudi kot cestno obleko, ker so vesele, da se morejo odkrizati dolgih, prah pometajočih kril.

Zato pa priporočam cenjenim čitateljicam, naj stvar dobro premislijo. Morda »iztuhta« koja izmed njih kak novi, vsem higijeničnim in estetičnim zahtevam zadostujoči kraj ter nas reši s tem iz zagate. Morda se sprijazni potem celo gosp. »Z.« z mojo toli hvalisano narodno nošo.

Jako bi nam koristil v pospeševanje tega preperečega vprašanja tudi ženski splošni shod, na kojega programu bi morala biti jedna glavnih točk seveda reforma obleke.

Zagovornica te stroke bi morala seveda demonstrirati ob skrbno izdelanih modelih, da bi se naše dame prepričale tudi očitno o okusnosti, primernosti in **eleganci** propagiranih oblačil.

Danica.

Bo li meni...?

Josipino Turnogradsko
si me v šali ti nazival,
ker na vrtu si med cvetjem
drobne pesnice dobival...

Govor vnel tedaj se nama
je o doma tožnih časih,
in mladenki, ki pevala
že takrat je v naših glasih.

Žal, da smrti dih ledeni,
nežno cvetko je zamóril,
ko ji svit ljubezni srečne
jedva v žitju se zazóril...

Pri spominu tem, boleстно
pa mi duša je vzdrtela:
Bo-li tudi meni sreča
kot nji kratko le trpela...

Zorana.

Naše mlade gospodinje in pohištvo.

pozoriti hočem naše gospodinje na neko napako, katero zagrešajo zlasti mlade gospodinje, ki si še le ustanavljajo svoj dom. Dozdeva se mi pa, da mladim gospodinjam pomagajo grešiti tudi starejše t. j. mamice mladih —, in ako se v tej zadevi o njih ne motim, sprejmô naj prijazno moj dobrohotni opomin in ako bodo imele še kedaj priliko (t. j. ako bodo še kako hčerko možile), popravijo naj drugič svojo napako. Toda, ako se prepričam, da jim delam s svojimi besedami krivico, rada potresem v znak kesanja svojo glavo s pepelom.

Prepričana sem — menda s tem nazorom nisem in ne ostanem osamljena —, da mora biti resna dolžnost mladim in starejšim gospodinjam, ki mladim pomagajo, da ne mislijo pri opravljanju stanovanja samo na njegovo zunanjo skladnost, ampak tudi na to, je li oprava primerna stanu in premoženju tistih, za katere se stanovanje pripravlja. In na to se pri ustanavljanji novih domov pozablja vedno bolj in sicer le na škodo tistih, kateri naj bi v njih našli svojo srečo. Naš mladi svet tekmuje kar križem, da drug družega prekosi v